

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 03.08.2026
Sayı 2038

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.
31/08/2026

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Anavatanı Anadolu olan mercimekte Türkiye'nin ithalata bağımlı hale gelmesi, tarım politikalarının geldiği vahim tabloyu göstermektedir. Toprağı, iklimi, üretim kültürü ve çiftçi birikimiyle mercimek üretiminde güçlü olması gereken Türkiye'nin; Kanada, Kazakistan, Rusya ve benzeri ülkelerden mercimek ithal eder hale gelmesi kabul edilemez.

Ulusal basında Cumhuriyet Gazetesi'ne yansıyan bilgilere göre Türkiye, 2020-2026 döneminde 4 milyon 463 bin ton mercimek ithal etmiş; bunun karşılığında yaklaşık 2,9 milyar dolar ödemiştir. Bir yandan yerli üretici yüksek mazot, gübre, tohum, ilaç, sulama, finansman ve alım fiyatı baskısı altında üretimden koparken; diğer yandan milyonlarca dolar döviz ithalata aktarılmaktadır. Bu tablo, çiftçiye değil ithalatçıyı koruyan, üretimi değil dışa bağımlılığı büyüten yanlış politikaların sonucudur.

Mercimeğin anavatanında çiftçi kazanamazken, Kanada çiftçisinin kazanması; Anadolu toprağının üretimden uzaklaştırılıp sofralarımızın ithal ürüne mahkûm edilmesi kamu vicdanını yaralamaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın görevi ithalat kapılarını açmak değil, yerli üreticiyi

ayakta tutmak, ekim alanlarını artırmak ve temel gıda ürünlerinde Türkiye'yi dışa bağımlılıktan kurtarmaktır. Bu bağlamda;

- 1- Türkiye'nin 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında kırmızı ve yeşil mercimek üretim miktarı, ekim alanı ve verim ortalaması yıllara göre nedir?
- 2- Aynı yıllarda Türkiye'nin kırmızı ve yeşil mercimek ithalat miktarı ve ithalat için ödediği toplam döviz tutarı nedir? Bu ithalat hangi ülkelerden yapılmıştır? Bu ülkeler nasıl ve hangi kriterlere göre belirlenmiştir?
- 3- 2020-2026 döneminde mercimek ithalatına yaklaşık 2,9 milyar dolar ödendiği iddiası doğru mudur? Doğruysa bu büyüklükteki kaynağın yerli üreticiye destek olarak aktarılmasının gerekçesi nedir?
- 4- Mercimek üretiminde çiftçinin üretimden çekilmesine neden olan mazot, gübre, tohum, ilaç, sulama, işçilik ve finansman maliyetlerine karşı Bakanlığınız hangi somut destekleri sağlamıştır?
- 5- Mercimekte yerli üretimi artırmak için 2026 ve sonrası için belirlenmiş ekim alanı, üretim hedefi, alım garantisi, prim desteği veya taban fiyat politikası var mıdır?
- 6- Toprak Mahsulleri Ofisi'nin mercimek alım politikası nedir? Yerli üreticiyi koruyacak alım fiyatı ve müdahale alımı yapılmış mıdır?
- 7- İthal mercimeğin iç piyasada yerli ürün adıyla satıldığı, yerli üretici baskılanırken ithalatçıların kazanç sağladığı iddialarına ilişkin Bakanlığınızca yürütülen bir denetim var mıdır? Var ise bu denetimin sonuçları nedir?
- 8- Bakanlığınız, mercimekte ithalata bağımlılığı azaltmak, yerli üreticiyi desteklemek ve Anadolu'nun bu stratejik bakliyat ürününü yeniden güçlendirmek için acil bir eylem planı açıklayacak mıdır?